

FRA REDAKTØREN

Klassisk forum har siden starten i 1986 hatt som mål å henvende seg til alle med interesse for antikken og antikkpåvirket tradisjon. Dette har ikke vært til hinder for at Klassisk forum også publiserer vitenskapelige artikler og anmeldelser som like gjerne kunne ha stått i rene forskningstidsskrifter. Det avgjørende kriteriet er at stoffet er av interesse for en større leserkrets og fremstilt i en leservennlig form.

Når jeg nå overtar som redaktør, etter en årrekke i redaksjonsrådet, kan jeg ikke love noen større forandringer, i hvert fall ikke i første omgang. Nærværende nummer inneholder en artikkel om romersk arkitektur, en om antikke motiver i moderne skulptur og en om norsk arkeologihistorie, og blant bøkene som omtales er en nyoversettelse av Tacitus' *Germania*, en oversettelse av Vitruvs *Om arkitektur* og en vitenskapelig utgave av latinske tekster fra norsk middelalder.

Dessuten inneholder dette nummeret en oversettelse av en av Lysias' taler. Dette er en type stoff som overraskende nok har vært sjelden i Klassisk forum, men som vi gjerne vil trykke mer av. Det finnes mange korte tekster på gresk og latin som kunne fortjene en norsk oversettelse, og Klassisk forum er et naturlig sted å publisere dem.

Det er gledelig å se at det utgis flere bøker om antikken på norsk enn Klassisk forum rekker å anmelde. I løpet av 2024 er det kommet oversettelser av Aiskhylos' *Asylsøkerne* (Robert Emil Berge), Ovids *Metamorfoser* (Thea Selliaas Thorsen) og Livius' *Historie* (Gunn Haaland). Av andre bøker kan vi nevne Øivind Andersens *Homer*, Ingvar Mæhles *Antikkens bystater* og den nye læreboken for skolefaget Antikkens kultur: *Festina lente: En introduksjon til antikken*, av Merete Margareth Tandberg, med Turid Petersen som redaktør. Begge underviser i latin, på katedralskolene i Oslo og Trondheim. I tillegg er Siri Sande og Rasmus Brandt, som begge er profesorer i klassisk arkeologi, blitt hedret med hvert sitt festskrift utgitt av Det

norske institutt i Roma. Vi håper å kunne vende tilbake til noen av disse bøkene i senere numre.

Det skjer også andre ting på forskningsfronten. I november kom nyheten om at Det europeiske forskningsrådet (ERC) har bevilget 155 millioner kroner til *The Medieval Book and Networks of Northern Europe c. 1000-1500: Texts, Crafts, Fragments*. Bak prosjektet står fire nordiske forskere, blant dem Åslaug Ommundsen, latinprofessor i Bergen, og danske Lars Boje Mortensen, som er tidligere latinprofessor samme sted. Prosjektets materiale er omkring 50 000 latinske bokfragmenter som er bevart i nordiske biblioteker og arkiver. Ved hjelp av biomolekylære metoder kan man trekke ut DNA- og proteininformasjon fra pergament, og dette åpner nye muligheter for å tid- og stedfeste fragmentene. Ved å anvende slike metoder på et stort materiale vil man kunne forstå mer av middelalderens internasjonale latinske bokkultur.

Blant de prosjektene som fikk støtte fra ERC i denne runden var det fem som involverte forskere ved norske universiteter. Det er verdt å bemerke at av disse fem dreier to seg om hvordan ny teknologi kan gi innsikt i eldre historie. Det andre, *Molecular Ecology of Medieval European Landscapes*, vil undersøke sedimentær DNA fra bunnen av innsjøer for å finne ut mer om fortidens flora og fauna: Hva som vokste der, hvem som bodde der, og hva de spiste.

Det er altså stadig mulig å finne ut mer om fortiden, og det skjer mye på mange fronter. Klassisk forum kan ikke inneholde mer enn enkelte smakebiter, til gjengjeld legger vi vekt på at de skal være både varierte, vel-smakende og næringsrike, og ikke minst faglig kvalitetssikrede.

Det er på sin plass å rette en stor takk til Ole Bendik Heggveit, som har nedlagt et omfattende og uegennyttig arbeid for Klassisk forum i sine år som redaktør siden 2012. Han går nå inn i redaksjonsrådet, der Mathilde Skoie og Søren Handberg fortsetter som før.

Gjert Vestrheim